

93 HARBİ'NDE OSMANLI DEVLETİ-AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ ARASINDAKİ SİLAH TİCARETİ¹

Kübra GÖVEZ²

Öz

XIX. yüzyılda gerçekleşen en önemli olaylardan biri olan 93 Harbi, 1877-1878 yılları arasında Çarlık Rusya'nın siyasi çıkarları sonucu meydana gelmiştir. Osmanlı Devleti, artan Rus tehdidi nedeniyle orduyu modernize etme faaliyetine girişmiştir. Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri'nde gelişen teknolojik gelişmeleri yakından takip eden Osmanlı, dönemin en modern ve kaliteli silahını temin etmek için büyük çaba göstermiştir. Böylece Osmanlı, dış tehlikelere karşı kendini korumak adına 93 Harbi'nde silah ithalatına ağırlık vermiş ve Amerika Birleşik Devletleri başat olmak üzere, İngiltere ve Almanya gibi Avrupa ülkelerinden yeni silahlar satın almıştır. Osmanlı ile Amerika Birleşik Devletleri arasında silah ticareti Amerikan Savaşı'ndan sonra başlamış ve II. Abdülhamid döneminde zirveye ulaşmıştır. Çalışmamızda Osmanlı'nın ilk kez büyük bir oranda toprak kaybetmesine ve yıkılma dönemine girmesine neden olan 93 Harbi'nde kullandığı silah ve mühimmatları nasıl temin ettiğinden bahsedilmiştir. Bu doğrultuda Osmanlı ile Amerika Birleşik Devletleri arasında gerçekleşen silah ithalatı ve Amerikan silah şirketleri ile yaşanan sıkıntılar ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler

Osmanlı Devleti
Rusya
ABD
Martini-Henry
Wichester

Makale Hakkında

Araştırma Makalesi

Gönderim Tarihi : 14.09.2022
Kabul Tarihi : 20.10.2022
E-Yayın Tarihi : 28.11.2022

¹ Bu makale; Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih yüksek lisans programında Doç. Dr. Salih KİŞ danışmanlığında hazırlanan "Osmanlı Devleti'nin 93 Harbi'nde Silah ve Mühimmat Tedariki" adlı tezden üretilmiştir.

² Yüksek Lisans Öğrencisi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı. e-posta: kubragvz0@gmail.com, ORCID: 0000-0001-8650-9577

ARMS TRADE BETWEEN THE OTTOMAN EMPIRE-UNITED STATES IN THE 93 WAR

Abstract

The War of 93, one of the most important events of the 19th century, took place between 1877 and 1878 as a result of Russia's political interests. The Ottoman Empire started to modernize the army due to the increasing Russian threat. The Ottoman Empire, which closely followed the technological developments in Europe and America, made great efforts to procure the most modern and highest quality weapons of the period. For this purpose, Ottoman Empire imported weapons and ammunition from different countries. America is one of the countries from which the Ottoman Empire supplied weapons and ammunition in the War of 93. The arms trade between the Ottoman Empire and America started after the American Civil War and reached its peak during the reign of Abdülhamid II. Our study mentions how the Ottoman Empire obtained the weapons and ammunition used by the Ottoman Empire during the 93 War, which caused the Ottomans to lose a large amount of land for the first time and enter the period of collapse. Accordingly, the arms imports between the Ottomans and America and the experiences with the American arms companies were discussed.

Keywords

Ottoman Empire
Russia
USA
Martini-Henry
Winchester

Article Info

Research Article

Received : 09.14.2022
Accepted : 10.20.2022
Online Published : 11.28.2022

Kaynakça Gösterimi: Gövez, K. (2022). 93 Harbi'nde Osmanlı Devleti-Amerika Birleşik Devletleri Arasındaki Silah Ticareti. Toplum, Ekonomi ve Yönetim Dergisi, 3 (2), 80-93.

Citation Information: Govez, K. (2022). Arms Trade Between the Ottoman Empire-United States in the 93 War. Journal of Society, Economics and Management, 3 (2), 80-93.

GİRİŞ

Çarlık Rusya, Karadeniz'e çıkışı olmayan kara devleti konumunda olması sebebiyle sıcak denizlere inme siyaseti yürütmüş ve bu durum Osmanlı Devleti için büyük bir tehdit haline gelmiştir. Rusya, Balkanlarda bulunan Slavların haklarının korunmasını bahane ederek siyasi emellerine ulaşmak üzere 1853 yılında Osmanlı Devleti'ne savaş ilan etmiştir. Ancak bu savaşta İngiltere ve Fransa'nın yardımını alan Osmanlı Devleti, Rusya'yı mağlup etmiştir. Savaş sonrasında imzalanan 1856 Paris Antlaşması'nın gereğince Karadeniz silahsızlandırılarak Rus donanması dâhil olmak üzere Boğazlar tüm harp gemilerine kapanmıştır. Fakat bu durum uzun sürmemiş, Rusya antlaşma şartlarından kurtulmanın yollarını aramıştır. Rusya, beklediği bu fırsatı Fransa'nın 1871 yılında Prusya'ya yenilmesiyle yakalamıştır (Barlas, 2001: 37).

Rusya'nın Karadeniz'e inme faaliyetlerine devam etmesi Osmanlı Devleti ile yeniden karşı karşıya gelmesinde başlıca etkenlerden biri olmuştur. XIX. yüzyılda Rusya ile gerçekleşen savaşlardan en sonuncusu ve önemlisi de Rumi takvimde 1293 yılında gerçekleşmesi sebebiyle 93 Harbi olarak adlandırılan 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı'dır. Sultan II. Abdülhamid tahta çıktığı sırada Balkanlar'daki çatışmalar sürmektedir. Rusya'nın Osmanlı'nın iç işlerine karışmaya başlaması ile Balkanlar'da yürüttüğü siyaset neticesinde Rusya ile savaş kaçınılmaz bir hale gelmiştir. Ancak Osmanlı Hükümeti, Rusya ile savaşma taraftarı değildir. Balkanlar'daki isyanları bastırmakla uğraşan Osmanlı Devleti'nin yeni bir savaşı finanse edecek mali durumu, savaşacak askerî gücü de yoktur. Sultan II. Abdülhamid hiç istemediği halde Rusya ile savaşmak zorunda kalmıştır.

Sanayi Devrimi'nden sonra silah üretiminin seri hale gelmesi ile sanayi alt yapısı oluşmayan devletlerden biri olan Osmanlı Devleti, dış tehditlere karşı devletin varlığını sürdürebilmek ve çağdaşlarını yakalayabilmek için orduyu daha modern ve kaliteli silahlarla teçhiz etmiştir. Bu silahların en kısa sürede temin edilmesi için başvuru olan yol ise yurt dışından satın alımı olmuştur. Osmanlı, ordusunun ihtiyaç duyduğu silah ve mühimmatın temininde tek bir ülkeye bağlı kalmadan XIX. yüzyılın yarısına kadar İngiltere ve Fransa başat olmak üzere Avrupa ülkelerine müracaat etmiştir. Ancak bu durum Sultan Abdülaziz döneminde değişmiş ve Amerika'dan da silah ithalatı yapılmaya başlanmıştır. XIX. yüzyılın ikinci yarısında başlayan Osmanlı ile Amerika Birleşik Devletleri arasındaki silah ithalatı 93 Harbi'nde zirveye ulaşmıştır.

1. Osmanlı ile Amerika Birleşik Devletleri Arasında Diplomatik İlişkilerin Tesisi

Osmanlı ile Amerika Birleşik Devletleri arasında diplomatik ilişkilerin kurulması coğrafi uzaklık nedeniyle diğer ülkelere nazaran daha geç dönemde olmuştur. Bu iki ülke arasındaki ilk diplomatik ilişkiler Osmanlı'nın idaresinde bulunan Garp Ocakları ile Amerika Birleşik Devletleri arasında Barış ve Dostluk Anlaşması'nın imzalanmasıyla tesis edilmiştir. Amerika'nın Akdeniz'e ilgi duymaya başlamasıyla birlikte Amerikan ticari gemileri Osmanlı limanlarına uğramaya başlamıştır. Osmanlı ile Amerika Birleşik Devletleri arasındaki ilişkiler Osmanlı donanmasının 1827 yılında Navarin'de Rusya, İngiltere ve Fransa tarafından yakılmasından sonra hızla gelişmeye başlamıştır. Osmanlı donanmasının yok olmasıyla birlikte yeni bir donanma inşası için Amerika'dan faydalanılması düşünülmüştür. Bu amaçla Amerika Birleşik Devletleri ile temasa geçilmiş ve dokuz maddeden oluşan 7 Mayıs 1830 yılında

Ticaret ve Dostluk Anlaşması imzalanmıştır. Böylece iki ülke arasındaki ilk resmî ilişkiler bu tarihte başlamıştır. Ancak imzalanan bu anlaşmada silah ticaretine dair bir madde yer almadığından dolayı Amerika'dan bu dönemde silah ve mühimmat temin edilmemiştir (Kurat, 1959: 14).

Osmanlı Devleti, Navarin Olayı'ndan sonra içerisinde bulunduğu siyasi yalnızlıktan kurtulmak ve ordusunun silah ihtiyacını karşılamak için Amerika Birleşik Devletleri ile ticari ilişkilerini geliştirmeye daha sıcak bakmaya başlamıştır. Böylece Osmanlı ile Amerika Birleşik Devletleri arasında 1862 yılında bir ticaret anlaşması daha imzalanmıştır. Osmanlı-Amerika Birleşik Devletleri arasında imzalanan bu 1862 Ticaret Antlaşması ise 1830 yılında imzalanan anlaşmanın daha ayrıntılı düzenlenmiş halidir. Bu anlaşmanın imzalanmasıyla birlikte Amerika'dan silah ve barut ithalatını yasaklayan madde kaldırılmış ve Amerikan silahlarının Osmanlı pazarına giriş kapısı açılmıştır. (Eralp, 1993: 132).

2. Osmanlı ile Amerika Birleşik Devletleri Arasında Ticari İlişkilerin Gelişimi

Osmanlı ile Amerika Birleşik Devletleri arasında ilk diplomatik temasın kurulmasıyla birlikte ticari ilişkilerde gelişmeye başlamıştır. Özellikle İç Savaş nedeniyle Amerika'nın silah sanayisindeki atılımı kısa sürede Avrupa ülkelerini de etkilemiştir. Osmanlı Devleti Amerika'da gelişen bu teknolojik yeniliklere kayıtsız kalmamıştır. XIX. yüzyılda Osmanlı ile Amerika Birleşik Devletleri arasındaki ilişkilerin gelişiminin en önemli belirleyicisi silah ve mühimmat transferi olmuştur. Osmanlı Devleti'nin Amerika Birleşik Devletleri'ne verdiği ilk silah siparişi ise İç Savaş'tan sonra toplamda 337.240 adet Enfield ve Springfield tüfeği olmuştur. Bu sipariş sonrasında Amerika Birleşik Devletleri'nden silah ve mühimmat ithalatı hız kesmeden ilerlemeye devam etmiştir (Gencer, 2008: 48).

Osmanlı'nın XIX. yüzyılda gerçekleştirdiği savaşlarda art arda uğradığı mağlubiyetler orduda kullanılan silahların yetersiz ve demode kaldığını gözler önüne sermiştir. Bu sebeple Osmanlı, orduyu daha modern hale getirmek için elinde olan eski silahları yeni sisteme çevirirken bir taraftan da dışarıdan silah ithal etmiştir. Yurt dışına sipariş verilmeden önce ateşli silahlarda kullanılan yeni teknolojiyi incelemek üzere Avrupa'ya bir askerî heyet gönderilmiştir. Avrupa'ya gönderilen heyet üyelerinden biri olan Miralay Rüstem Bey, daha sonra Amerika'ya geçerek burada bulunan fabrikaları inceleme fırsatı yakalamıştır. Böylece Miralay Rüstem Bey, Amerika'nın çeşitli yerlerindeki tersane ve askerî fabrikaları gezerek bilgi edinmiştir. Yapılan incelemelerden sonra Osmanlı Devleti, Amerikan silah şirketlerine Martini-Henry, Winchester ve Schneider cinsi tüfeklerden sipariş verilmesini kararlaştırmıştır. Amerika Birleşik Devletleri ile yapılan silah ithalatında Rüstem Bey ve diğer heyet üyeleri makul fiyatta kullanışlı ve kaliteli tüfek alımına oldukça önem vermişlerdir (Ünver, 2013: 195). Osmanlı ordusu için ithal edilen bu iğneli tüfekler İstanbul'da Sultan Abdülaziz'in huzurunda denenerek üstünlüğü görülmüştür. Amerikan silahlarının kalitesinden memnun kalınması üzerine Osmanlı ordusu için 500.000 adet Martini-Henry marka tüfek ithal edilmiştir. Verilen bu siparişlerin daha emniyetli olması sebebiyle deniz yoluyla sevk edilmesine özen gösterilmiştir (Yurdakul, 2019: 24).

Amerikan Savaşı, Osmanlı ile Amerika Birleşik Devletleri arasındaki ticari ilişkileri farklı bir boyuta taşımıştır. Amerika Birleşik Devletleri'nin hafif silah teknolojisinde önde gelen ülkelere birisi haline gelmesiyle birlikte Osmanlı'nın Amerikan silahlarının satın

alımı için ilk ciddi girişimler başlamıştır. Amerikan İç Savaşı'nın (1861-1865) sona ermesiyle devletin elinde çok sayıda silah kalmıştır. Amerika Birleşik Devletleri, bu kalan silahları elden çıkarmak için Kırım Savaşı'ndan sonra yoğun bir silahlanma faaliyetine girişen Osmanlı Devleti'ne uygun fiyatlarla silah ve mühimmat ihraç etmeye başlamıştır. Osmanlı Devleti, savaştan kalan bu silahları satın alan ilk ülkelerden birisi olmuştur (Erhan, 2001: 171). Böylece Amerika Birleşik Devletleri ile Osmanlı arasında yoğun bir silah ticaret dönemi başlamıştır. Başlangıçta Osmanlı, Amerikan Savaşı'ndan kalma silahları satın almaya başlamış ancak 1872 yılından itibaren Amerikan fabrikalarında üretilen yeni silahlardan sipariş vermiştir (Erhan, 2001: 177).

Osmanlı ile Amerika Birleşik Devletleri ile arasındaki silah ticareti 93 Harbi'ne kadar hızla ilerlemeye devam etmiştir. XIX. yüzyılın üçüncü çeyreğinde Osmanlı'nın yurt dışına verdiği siparişlerin büyük çoğunluğunu Winchester ve Providence Tool Silah Fabrikaları'ndan satın alınan Amerikan silah ve mühimmatları oluşturmuştur. Amerika Birleşik Devletleri ile yapılan silah ticareti ordunun iğneli ve seri ateşli modern tüfeklerle tanışmasını sağlamıştır. Amerikan şirketlerinden satın alınan bu silah ve mühimmatların ödemesi farklı para birimleriyle gerçekleşmiştir. Osmanlı, muayene memurlarının ve sandık masrafları tarafına ait olmak üzere Amerika Birleşik Devletleri'ne 15.000 adet Martini-Henry tüfek ve 5.000 adet Winchester fişek sipariş vermiştir (BOA, HR.İD: 1150-17). Amerikan silahlarının kalitesinden memnun kalan Osmanlı, yine aynı fabrikadan 1872 yılında verdiği 50.000 adet tüfek siparişi ile en büyük çaplı silah ithalatını gerçekleştirmiştir (Gencer, 2008: 67).

Osmanlı Devleti'nin Amerika'ya gönderdiği Tevfik Paşa başkanlığındaki bir heyet Winchester Repeating Arms Şirketi ile 1 Ağustos 1872 tarihinde 200.000 adet Martini-Henry tüfeğin satın alımı için 12 maddelik bir anlaşma imzalamıştır. Ancak yapılan bu anlaşmaya rağmen Winchester Silah Fabrikası istenilen miktarda üretimi gerçekleştirecek kapasitede olmadığından dolayı sözleşmeyi 1 Ocak 1873'te Providence Tool Fabrikası'na devretmiştir (Kurat, 1959: 34). Siparişlerin Providence Tool Fabrikası'na devrolunmasıyla Osmanlı'nın bu fabrikaya Martini-Henry tüfek siparişleri ilerleyen yıllarda da devam etmiştir (BOA, HR.İD: 1150-75). Providence Tool Fabrikası'na ısmarlanan tüfek ve fişek miktarının artmasıyla kısa süre içerisinde Osmanlı Devleti'nin en önemli silah tedarikçisi haline gelmiştir.

Osmanlı Devleti, Azaryan Efendi aracılığıyla 3 Mayıs 1873 tarihinde 300.000 adet Martini-Henry tüfeğin satın alınması için Providence Tool Şirketi ile kontrat imzalamıştır. Böylece Osmanlı'nın Amerika'ya verdiği silahların miktarı 500.000 adete ulaşmıştır. Silahlanmaya devam eden Osmanlı Devleti, kısa bir süre sonra Sultan Abdülaziz'in iradesiyle Ağustos 1873'te Providence Tool Fabrikası'ndan her biri 60 şilinden 100.000 adet Martini-Henry tüfek daha alınmasına karar vermiştir. Artan silah ihtiyacıyla birlikte Sultan Abdülaziz döneminde satın alınmaya başlanan ve bir kısmı Sultan II. Abdülhamid döneminde ulaşan Martini-Henry tüfeklerinin mevcudu sonradan sipariş edilenlerle birlikte 600.000 adete kadar yükselmiştir. Osmanlı Devleti, Martini-Henry tüfeklerinin yanında Winchester ve Schneider tüfekleri de satın almıştır (Tetik, 2017: 156).

Amerikan silah şirketlerine sipariş edilen her silah titizlikle incelenerek kalitesi önceden test edilmiştir. Osmanlı Devleti, önce Amerikan silahlarının numunelerini getirterek padişah huzurunda denediği ve kalitesinden memnun kaldığı silah ve mühimmatlardan

sipariş vermiştir. Osmanlı Devleti, 93 Harbi öncesinde teslim aldığı Martini-Henry tüfeklerin bir kısmını orduya dağıtmaya başlamıştır. Ancak bu tüfeklerin bazı parçalarının dayanıksız olması nedeniyle çabuk kırılması ve mekanizmasındaki sorunlar nedeniyle kullanımında sorunlar yaşanmıştır. Bu sebeple Martini-Henry tüfeklere süngü yerine kasatura yaptırılması Azaryan Efendi ile görüşülerek Providence Tool Fabrikası'na bildirilmiştir (Gencer, 2008: 107).

Savaştan hemen önce Osmanlı silah envanterine eklenen Amerikan yapımı olan Martini-Peabody tüfekleri kısa sürede Osmanlı ordusunda en yaygın kullanılan tüfek haline gelmiştir. 93 Harbi esnasında da Osmanlı ordusunda genel olarak Martini-Peabody tüfekleri kullanılmıştır. Osmanlı ordusundaki süvari, nizamiye ve muavine askerlerine Martini-Henry, Schneider ve Winchester tüfeği yanında tabanca da dağıtılmıştır. Piyade birlikleri Schneider ve Martini-Henry tüfeklerini, süvari birlikleri de Winchester marka filinta ile kılıç kullanmıştır. Bundan dolayı aslında Osmanlı ordusu oldukça iyi silahlarla teçhiz edilmiştir. Son iki yılda Providence Tool Fabrikası tarafından 300.000'den daha fazla Peabody Martini tüfeği imalatı tamamlanmış ve Osmanlı'ya teslim edilmiştir. Bu silahlarla birlikte 200.000.000'dan fazla metalik fişek ve büyük oranda fişek kovanı alımı için Amerikan şirketleri ile sözleşmeler yapılmıştır (Sedes, 1935: 107).

Osmanlı ordusundaki iğneli tüfeklerin sayısının artması ile bu tüfeklerin çok fazla fişek sarf etmesi nedeniyle tophanede fişek sıkıntısı yaşanmıştır. Fişek sorununu çözmek için yine Amerika Birleşik Devletleri'ne müracaat edilmiştir. Osmanlı Devleti, Amerika'dan Boxer fişek kovanı temin etmiştir. Ancak metalik fişeklerin Boxer fişeklerden daha sağlam olmasından dolayı daha sonra Amerikan silah şirketlerine metalik fişek kovanı ve kurşun siparişi verilmiştir. Yurt dışına verilen siparişlerin savaş nedeniyle yetersiz kalmasıyla Winchester ve Martini-Henry tüfeklerinin fişek ihtiyacını karşılamak üzere yetkililer önlem olarak ağızdan dolar tüfekler için tophanede üretilen çelik ve bakır fişeklerin iğneli tüfeklerde kullanılması için denemeler yapmış ancak bu fişekler tüfeklerin haznesine uymadığından dolayı tüfekler zarar görmüştür. Böylece fişek ihtiyacını karşılamak için yapılan bu çalışmalar sonuçsuz kalmıştır. Bunun üzerine Osmanlı, Schnedier, Winchester ve Martini-Henry tüfekleri ile beraber mühimmatlarını da ithal edilmek zorunda kalmıştır (Soyluer, 2013: 424).

1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı sırasında Türk ordusunda kullanılan silah ve mühimmatın üçte biri Amerikan silah şirketlerinden temin edilmiştir. Özellikle İç Savaş'tan sonra hızlı bir silahlanma içerisine giren Amerika Birleşik Devletleri'nin ateşli silahlardaki itibarının artması ile Osmanlı ordusundaki silah açığı Amerikan silahları ile kapatılmaya çalışılmıştır (Soyluer, 2018: 269). Osmanlı Devleti'nin silah teknolojisine ilgisi II. Abdülhamid döneminde de devam etmiştir. 93 Harbi'nde Osmanlı ordusunda piyadeler İngiltere ve Amerika'dan temin edilen Martini-Henry modeli, süvariler ise Winchester ve Martini-Peabody tüfekleri ile teçhiz edilmiştir. Ayrıca bu tüfeklerin yanında savaştan önce İngiltere ve Amerika'dan ithal edilen Schneider-Enfield tüfeği, remington ve mitralyöz gibi silahlar da kullanılmıştır. Osmanlı ordusunda kullanılan toplar ise Alman Krupp Silah Fabrikası'ndan karşılanmıştır.

Osmanlı'nın başta Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere İngiltere, Almanya ve Belçika'ya vermiş olduğu silah ve mühimmatlar savaşın başından itibaren İstanbul'a gelmeye başlamıştır. Savaş sırasında bu silah ve mühimmatlar Avrupa ve Amerika'dan tedarik edildikçe cephelere gönderilmiştir. Satın alınan farklı cins tüfekler ve bunların cephaneleri

parçalar halinde orduların ihtiyaçlarına göre cephelere sevk edilmiştir. Ancak cephelerde sürekli düşmanla çarpışan askerlerin ihtiyaçlarına yetişmekte oldukça güçlük çekilmiştir (Sükan, 1985: 215).

Osmanlı, savaştan dolayı askerlerin ihtiyaçlarını karşılamada sorunlar yaşaması üzerine Amerika'ya yeni siparişler vermiştir. Amerika'dan Winchester ve Martini-Henry gibi tüfekleri ile birlikte fişek, kovan ve filinta gibi mühimmatları da satın alınmıştır. Amerika'dan satın alınan bu Winchester tüfek ve filintaların muayene masrafı ve sigorta ücreti Osmanlı Devleti'ne ait olmuştur (BOA, İ.MMS: 57-2613). Ayrıca Amerika'dan 87.500.000 adet metalik fişek ve kurşun ısmarlanmıştır. (Soyluer, 2013: 121). Rusya ile yapılan 1877-1878 Savaşı ile birlikte Amerika Birleşik Devletleri'ne verilen siparişlerin miktarı da artarak devam etmiştir. Cephelerde ihtiyaç duyulan fişeklerin temini için Amerika'dan 4.000.000 fişek ve 15.000 filinta satın alınmıştır. Ayrıca ordudaki fişek eksikliği nedeniyle Osmanlı, 20.000.000 adet Schneider fişeğin Amerikan silah şirketlerinden temin edilmesini kararlaştırmıştır (BOA, İ.MMS: 55-2487). Amerika'da bulunan Mirliya Tevfik Paşa ile karşılıklı görüşmeler yapılarak bu 20.000.000 Schneider fişeğin dolu olarak Amerika Birleşik Devletleri'nden satın alınmasına ve bunların gemi ile teslim edilmesine karar verilmiştir (BOA, İ.MMS: 56-2585).

Hem Batı hem Doğu Cephesi'nde Ruslarla çarpışan Osmanlı, ordunun silah ve mühimmat ihtiyacının karşılanması için maddi durumu elverdiğince Amerika Birleşik Devletleri'ne yeni siparişler vermiştir. Özellikle Amerikan silahlarının diğer ülkelere nazaran daha uygun fiyatta olması silah tedarikinde Amerika'nın tercih edilmesinde önemli bir rol oynamıştır. Böylece Osmanlı ile Amerika Birleşik Devletleri arasında gerçekleşen ithalatın %92.79'unu silah ve mühimmat siparişleri oluşturmuştur (Sander, 1977: 216). Osmanlı, içerisinde bulunduğu ekonomik krize rağmen, ordunun silah ihtiyacını karşılamak üzere Providence Tool Silah Fabrikası'ndan Martini-Henry tüfeği temin etmiştir. Osmanlı-Rus Harbi'nde (1877-1878) Amerika'dan temin edilen Martini-Henry tüfekleri Ruslara büyük zayıf verilmesinde önemli rol oynamıştır (Kurat, 1959: 35). 93 Harbi'nde Rusların elinde bulunan Berdan tüfeğine karşı Martini-Henry tüfekleri üstünlük sağlamıştır. Osmanlı Devleti, 75.000 sandık Martini-Henry fişeğinin satın alımı için Azaryan Efendi aracılığıyla Winchester ve Union Metalic Fabrikaları ile 4 Aralık 1877 yılında anlaşma imzalamıştır. Amerika Birleşik Devletleri ve İngiltere'den yapılan silah transferinde önemli rol oynayan Azaryan Efendi 93 Harbi'nde acil silah ve mühimmat ihtiyacı olduğundan silahların bir kısmını kendi hesabından temin ederek bunları devlete satmıştır (Yorulmaz, 2018: 266).

Osmanlı Devleti'nin Amerika'dan silah ve mühimmat transferi savaş sonuna kadar devam etmiştir. Askerlerin ihtiyaç duyduğu filintaların temin edilmesi için Winchester Silah Fabrikası'na 5.000 filinta sipariş verilmiş ve böylece Osmanlı'nın 93 Harbi'nde satın aldığı filintaların toplamı 12.500 adete ulaşmıştır. Yine 1877 yılında Martini-Henry tüfeklerine mahsus fişeğin satın alımı için Amerika Birleşik Devletleri'ne müracaat edilmiştir. Gerekli görüşmeler yapıldıktan sonra Azaryan Efendi aracılığıyla Osmanlı Devleti ile Winchester ve Union Metalic Firmaları arasında 4 Aralık 1877 tarihinde bir kontrat yapılmıştır. Bu kontratla birlikte Amerika Birleşik Devletleri'nden 75.000 adet dolu metalik Martini-Henry fişeği satın alınmıştır. Ancak Osmanlı ordusu modern silahlarla donatılmasına karşı bunları cephelere nakledecek araba ve yük hayvanlarından yoksundur. Ayrıca orduda bu silahları kullanacak tecrübeli talimli asker ve subay kadrosu da bulunmamaktadır (İpek, 2002: 15).

93 Harbi gerçekleşmeden önce başlayan Balkanlardaki çatışmalarda kullanılan Martini-Henry ve Winchester gibi tüfeklerin bir kısmı zayi olmuştur. Bu sebeple Osmanlı, 93 Harbi sırasında ordunun eksiklerini tamamlamak için yurt dışından yeni silahlar satın almaya devam etmiştir. Osmanlı ordusunda kullanılan silahların kalitesi Rusların elindeki silahlara göre çok daha iyi durumdadır. Ancak sayıca üstün olan düşman karşısında Türk kuvvetleri cephede lojistik destek açısından üst düzey gereksinim içerisinde olmuştur. Cephele askerlerin teçhizatları sevk edilirken çeşitli nakliye hayvanları kullanılmıştır. Osmanlı ordusunun ikmal maddelerinin cephele sevkı deve, katır, at, öküz arabaları gibi yük hayvanları ve arabaları ile gerçekleştirilmiştir.

Savaş süresince Osmanlı ordusunun ihtiyaçlarını karşılamada yük hayvanlarının sayısının yetersiz olması nedeniyle düşmanın sürekli asker ve silah takviyesi almasına karşı Osmanlı ordusunda ikmal ve iaşe konusunda büyük sıkıntılar yaşanmıştır. Özellikle İstanbul dışındaki yerlerde sanayi tesisleri yeterince gelişmediğinden dolayı savaş yerlerine birçok askerî malzemenin tedariki İstanbul'dan yapılmıştır. Osmanlı maliyesinin kötü durumda olması sebebiyle savaşta ordunun ihtiyaç duyduğu ikmal maddelerini temin etmekte zorlanmıştır. Bu sebeple Osmanlı, savaşın bu ağır maddi külfetinin altından kalkabilmek için dışardan borç alma ve kaime bastırmanın yanında halktan nakdi ve aynı yardım istemiştir. 93 Harbi sırasında Osmanlı ordusunun elinde çeşitli marka 935.000 tüfek vardı. Bu durum dışarıya bağımlılığın bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Özellikle orduda kullanılan silahların bu kadar değişik çap ve cinsten olması, cephaneye ikmal sırasında aksaklıklar yaşanmasına neden olmuştur. Mesela ihtiyaç duyulan bir fişegün yerine, başka bir silahın cephanesi gönderilmiştir.

93 Harbi'nde Osmanlı ordusunda, Martini-Henry, Schneider ve Winchester gibi iğneli tüfeklerin yanı sıra yivli-yivsiz kapsüllü tüfekler, mitralyöz ve revolver olmak üzere farklı modellerde tüfekler kullanılmıştır. Bu silahlar ordunun iyi bir şekilde komuta edildiği ve düzgün şekilde kullanıldığı takdirde düşmana karşı başarılar kazanılmasında oldukça etkili olmuştur. Osmanlı ordusu bunun en güzel örneğini Plevne Müdafaası'nda vermiştir. Plevne'de bulunan Türk ordusu Martini-Henry ve Winchester tüfekleri ile teçhiz edilmiştir. Bu Amerikan tüfekleri sayesinde Osmanlı kuvvetleri, Plevne Müdafaası'nda Ruslara karşı üstün bir başarı göstermiştir. Osman Paşa'nın Plevne Savaşı'nda sayıca üstün olan Rus ordusuna karşı başarılı olmasında silah ve teçhizat bakımından daha iyi olması önemli rol oynamıştır (Uyar, 2020: 381). Amerikan silah fabrikalarından temin edilen Martini-Henry ve Winchester gibi silahlar sayesinde Osman Paşa'nın emrindeki kuvvetler üç defa düşman taarruzlarını püskürtebilmişlerdir. Kendi ordusundan neredeyse iki kat daha fazla olan düşmana karşı Osmanlı ordusu, seri atışlı bu iğneli tüfeklerle karşı koymuştur. Askerlere verilen uzun menzilli Martini-Henry tüfekleri ve bol miktarda cephaneye, düşman askerinin elinde bulunan eski model Rus yapımı Berdan tüfekleri karşısında önemli üstünlük kurulmasını sağlamıştır (Gencer, 2008:148).

Plevne'yi taarruzla alamayacaklarını anlayan Rus ordusu burayı kuşatmaya karar vermiş ve 28 Ekim'de en önemli ikmal yolu olan Orhaniye-Sofya hattını kesmiştir. Böylece Plevne'nin ulaşım yolları kesilerek buradaki Türk ordusunun dışarıdan hiçbir yardım ve takviye alamaması sağlanmıştır. Bu durum askerî mühimmat ve erzak ihtiyacının karşılanamaması nedeniyle orduyu oldukça zor duruma sokmuştur. Plevne'nin kuşatılması

ile Türk ordusu son kez bir yarma hareketi ile taarruz etse de başarılı olamamış ve düşman ordusuna teslim olmak zorunda kalmıştır. Plevne’de mevcut bulunan silah miktarının çok olmasından dolayı huruç hareketinde geride bırakılacak silah miktarını en aza indirmek için geri hizmette bulunan askerler de silahlandırılmıştır. Ordudaki süvarilere ve piyadelere olabildiğince silah dağıtılmıştır (Herbert, 2013: 47). Ancak iâşe ve cephane yardımı alamayan Plevne ordusunun teslim olması ile Rusların ilerleyişi hız kazanmış ve İstanbul’a ulaşmak için önlerindeki en önemli engel de ortadan kalkmıştır.

Osmanlı ordusu 93 Harbi’nde Plevne’de olduğu gibi düşmana karşı başarılı savunmalar yapmıştır. Ancak savaşın genelinde Osmanlı ordusu sayıca kendisinden üstün olan Rus ordusu tarafından büyük bir hezimete uğratılmıştır. Böylelikle savaş Osmanlı Devleti’nin mağlubiyetiyle son bulmuştur. 93 Harbi’nde modern silahlarla donatılan Osmanlı ordusu lojistik destek konusunda yaşanan sorunlar nedeniyle bu silahlardan yeterli düzeyde istifade edememiştir. Sayıca üstün olan Rus ordusuna karşı Osmanlı ordusundaki silah ve mühimmatların sayısı oldukça yetersiz kalmıştır. Bu durum cephelerde Osmanlı ordusundaki askerlerin savaştan silahlarını bırakıp firar etmelerine veya savaştan düşman ordusuna teslim olmasına yol açmıştır.

3. Amerikan Silah Fabrikaları ile Yaşanan Anlaşmazlıklar

Balkanlar’da çıkan isyanlar ve Kırım Harbi sonrası Osmanlı ekonomisi oldukça zor duruma düşmüştür. Bu yüzden 93 Harbi’nin getirdiği ağır külfetin altından kalkamayan Osmanlı, Amerikan silah şirketlerine verdiği siparişlerin borçlarını ödeyemez hale gelmiştir. Bu durum Osmanlı ile Amerika Birleşik Devletleri arasındaki ilişkilerde sorunlar yaratmıştır. İki ülke arasında yaşanan sorunlardan ilki Osmanlı’nın Winchester ve Union Metallic Şirketlerine sipariş verdiği 30.000.000 fişğin parasının ödenmesi konusunda anlaşmazlığa düşmeleri olmuştur (Sander, 1977: 34). Amerikan silah şirketleri ile yaşanan sorunlardan bir diğeri ise Providence Tool Fabrikası’na ısmarlanan 600.000 adet fişğin ödemesinin yapılamaması nedeniyle Osmanlı’nın verdiği siparişlerin üretiminin durdurulmasıdır (Gencer, 2008: 134). Savaş sırasında Osmanlı’nın silah ve mühimmat tedarikinde yaşadığı sorunlar ve 93 Harbi’nde mağlup olması nedeniyle Amerikan silahları önemini kaybetmiştir. Osmanlı-Amerika Birleşik Devletleri arasındaki silah ithalatının seviyesi 93 Harbi’nden sonra hızla düşüşe geçerek bir daha eski düzeyine ulaşamamıştır. Özellikle Alman silahlarının Osmanlı silah piyasalarına girmesiyle başta Krupp olmak üzere Mauser, Loewe gibi silah fabrikaları Amerikan şirketlerinin yerini almıştır (Beşirli, 2004: 121).

93 Harbi’nin bir felaketle sonuçlanması, Osmanlı devlet adamları tarafından ordunun ıslahının yeniden gündeme getirilmesine neden olmuştur. Bu alınan ağır yenilgiden sonra Sultan II. Abdülhamid, silahlı kuvvetlerini modernleştirmek için büyük bir çaba harcamıştır. Amerikan silah şirketleri ile yaşanan anlaşmazlıklar nedeniyle Osmanlı ordusunun modernize edilmesinde Sultan II. Abdülhamid, toprak bütünlüğünü korumak için Avrupa ülkelerine göre daha az tehlikeli bulunduğu Almanya’dan ve Alman subaylardan faydalanma yoluna gitmiştir. Osmanlı ordusunda hizmet eden Alman subayları ise Alman silahlarının alımında önemli bir etkiye sahip olmuştur.

SONUÇ

XVIII. yüzyıldan itibaren sürekli toprak yitiren Osmanlı Devleti, varlığını devam ettirmek için başta askeri alanda olmak üzere ıslahatlar gerçekleştirmiştir. Osmanlı ordusundaki bu ıslahat çalışmaları genellikle ordunun modern silahlarla teçhiz edilmesi şeklinde gerçekleşmiştir. 93 Harbi öncesi ve savaş sırasında yurt dışından silah transferi gerçekleştirerek Osmanlı ordusunun daha modern bir hale gelmesi sağlanmıştır. Bu amaçla 93 Harbi öncesinde ordunun modern silahlarla donatılması için özellikle Amerika Birleşik Devletleri'ne müracaat edilmiştir.

Osmanlı Devleti, askerlerinin silah ve mühimmat ihtiyaçlarını elindeki imkânlar dâhilinde karşılamaya çalışmıştır. Özellikle Rus tehlikesinin gittikçe artması üzerine Osmanlı, olası bir savaşa hazırlıklı olmak için mümkün olan en kısa sürede yeni teknoloji silah ve mühimmatlara sahip olmak istemiştir. Bu amaçla Amerika ve Avrupa'daki silahları incelemek üzere heyetler gönderilmiştir. Bu heyetlerin yaptıkları incelemeler sonucu en uygun ve kaliteli silahların satın alınması kararlaştırılmıştır. Rusya ile savaş başlamadan önce başlayan yurt dışına verilen silah ve mühimmat siparişleri savaş sırasında da devam etmiştir. Böylece Osmanlı ordusu, dönemin en modern ve kaliteli silahlarıyla donatılmıştır. Savaş sırasında Osmanlı ordusunda birçok farklı silah modeli kullanılmış ve bunlardan en fazla tercih edilenleri Martini-Henry, Winchester ve Schneider gibi tüfekler olmuştur. Ancak bunların cephelere sevkinde yaşanan sorunlar nedeniyle bu modern silahlardan istenildiği gibi faydalanılamamıştır. Ayrıca orduda kullanılan silahların çok farklı modelde olmasından dolayı cephelere farklı silahların cephaneleri gönderilmesi, tüfeklerin bazılarının taşınırken kullanılamaz hale gelmesi veya bozuk olması, silah ve mühimmatların tedariki için gerekli hayvanların olmaması gibi sorunlar yaşanmıştır. Askerî malzeme ve mühimmatın cephelere temininde yaşanan en önemli sorunlardan biri ise finansman ve kaynak yetersizliği olmuştur.

Türk-Amerikan ticari ilişkilerinin en sıkıntılı dönemi olan 93 Harbi ile savaştan mağlup olarak ayrılan Osmanlı Devleti'nin maliyesi daha da çıkmaza sürüklenmiştir. Osmanlı maliyesinin kötü olmasından dolayı Amerikan silah şirketlerine verilen siparişlerin ödemeleri konusunda sorunlar yaşanmıştır. Osmanlı'nın taksitleri ödemesinin gecikmesi ile Amerikan silah şirketleri tarafından silah ve mühimmat sevki için hazırlanan vapurların yola çıkması engellenmiştir. Bu durum cephede düşmanla çarpışan Osmanlı ordusunun askerî ikmal maddelerinin tedarikinde aksamalar yaşanmasına neden olmuştur.

Osmanlı Devleti'nin Amerika Birleşik Devletleri'ne verdiği silah ve mühimmat siparişlerinin gecikmesi ile askerî ikmal ve iaşesinin temin edilememesine ve ordunun ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kalmasına neden olmuştur. Aslında Osmanlı Devleti, silah ve mühimmat bakımından yeterli olsa da bunların sevk edilmesinde ciddi sıkıntılar yaşamıştır. Bu durum cephelere lojistik desteğin sağlanamamasına ve 93 Harbi'nde Osmanlı Devleti'nin mağlup olmasında çok önemli bir rol oynamıştır. Osmanlı ordusu bu savaşta gerçek potansiyelini kullanamamıştır. Kırım Savaşı'nda olduğu gibi İngiltere ve Fransa'dan beklediği yardımı göremeyen Osmanlı Devleti 93 Harbi'nde yalnız kalmıştır. Bu siyasi yalnızlığın yanında ordudaki çekişmeler, başıbozuk eğitimsiz askerlerin firarları gibi sorunlar yaşanmıştır. Savaşa hazırlıksız giren Osmanlı, Rusya ile yaptığı bu savaşta orduya gereken lojistik desteği sağlayamadığından askerlerin ihtiyaçlarına cevap verememiş ve iki cephede de mağlup olmuştur.

Araştırma ve Yayın Etiği Beyanı

Bu çalışmada içerisinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi, kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı, çalışmanın özgün olduğunu, bildiririm. Aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

Yazarların Makaleye Katkı Oranları

Bu çalışma tek yazar tarafından hazırlanarak ortaya konulmuştur.

Çıkar Beyanı

Bu çalışmada yazarlar arasında çıkar çatışması durumu yaşanmamıştır.

KAYNAKÇA

- Barlas, M. (2001). *Türkiye Üzerine Pazarlıklar*. İstanbul: Birey Yayınları.
- Beşirli, M. (2004). "II. Abdülhamid Döneminde Osmanlı Ordusunda Alman Silahları". *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16, 121-139.
- Erhan, Ç. (2001). *Türk-Amerikan İlişkilerinin Tarihsel Kökenleri*. Ankara: İmge Yayınları.
- Fendoğlu, H. T.(2002). *Modernleşme Bağlamında Osmanlı-Amerika İlişkileri (1786-1929)*. İstanbul: Beyan Yayınları.
- Gencer, A. İ. (2008). *Türk-Amerikan Silah Ticareti Tarihi*. İstanbul: Doğu Kütüphanesi Yayınları.
- Herbert, W. (2013). *Plevne Müdafası*. (Çev. Ali Kurdoğlu), İstanbul: Gündoğan Yayınları.
- Köprülü, O. (1987). "Tarihte Türk-Amerikan Münasebetleri". *Bellekten*, 51(200), 927-947.
- Kurat, A. N. (1959). *Türk-Amerikan Münasebetlerine Kısa Bir Bakış (1800-1959)*. Ankara: Doğuş Yayınları.
- Nedim, İ. (2002). "1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı". *Türkler*, 13, 15-23.
- Sander, O. (1977). *ABD Dışişleri Belgeleriyle Türk-ABD Silah Ticaretinin İlk Yüzyılı 1829-1929*. İstanbul: Çağdaş Yayınları.
- Satış, İ. (2011). "19. Yüzyılın İkinci Yarısında Osmanlı-Amerika Silah Ticareti". *History Studies Dergisi (Journal of History Studies)*, 295-311.
- Sedes, H. (1935). *1875-1878 Osmanlı Ordusu Savaşları*. İstanbul: Askeri Matbaa.
- Sükan, Ş. (1985). *Türk Silahlı Kuvvetleri Tarihi Osmanlı Devri 1877-1878 Osmanlı-Rus Harbi*. Ankara: Genelkurmay Basımevi.
- Soyluer, S. (2018). "Tüfekhane-i Âmire'yi Mamur Kılmak: Osmanlı Tüfek İmalatında Avrupalı Uzmanların Rolü". *Osmanlı Araştırmaları Dergisi*, 52(52), 267-309.
- Şafak, N. (2003). *Osmanlı-Amerikan İlişkileri*. İstanbul: Osav Yayınları.

- Nejat E. (1993). *Tarih Boyunca Türk Toplumunda Silah Kavramı ve Osmanlı İmparatorluğunda Kullanılan Silahlar*. Ankara: TTK Basımevi.
- T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, *Hariciye Nezareti İdare*. 1150/17.
- T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, *Hariciye Nezareti İdare*. 1150/75.
- T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, *İrâde-i Mesâil-i Mühimme*. 55/2487.
- T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, *İrâde-i Mesâil-i Mühimme*. 56/2585.
- T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, *İrâde-i Mesâil-i Mühimme*. 57/2613.
- Tetik, F. (2017). "Silah İthalatı ve Kara Harp Sanayi". *Osmanlı Askeri Tarihi Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri (1792-1918)*. (Ed. Gültekin Yıldız), İstanbul: Timaş Yayınları.
- Tetik, F. (2018). *Sultanın Silahları II. Abdülhamid Dönemi Savunma Sanayii ve Silah Teknolojisi (1876-1908)*. İstanbul: Dergâh Yayınları.
- Uyar, M. (2020). *Osmanlı Askerî Tarihi*, (Çev. Mesut Uyar), İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları,
- Ünver, M. (2013). "Teknolojik Gelişmeler Işığında Osmanlı-Amerikan Silah Ticaretinin İlk Dönemi". *Tarih Araştırmaları Dergisi*, 32, 195-220.
- Yorulmaz, N. (2018). *Büyük Savaşın Kara Kutusu, II. Abdülhamid'den I. Dünya Savaşına Osmanlı Silah Pazarının Perde Arkası*. İstanbul: Kronik Yayınları.
- Yurdakul, E. S. (2019). *1877-1878 Osmanlı Rus Savaşında (93 Harbi) Askeri Sağlık Hizmetleri*. Ankara: Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları.

EXTENDED ABSTRACT

XVIII. The Ottoman Empire, which had been losing land continuously since the 19th century, carried out reforms especially in the military field in order to protect the continuity and territorial integrity of the country. Especially in III. These reform works, which started during the reign of Selim I, continued rapidly during the reign of Sultan Abdulhamid. Before and after the start of the 93 War, he imported weapons from abroad and was interested in equipping the army with more modern and high quality weapons. The Ottoman Empire tried to meet the arms and ammunition needs of the army by placing orders abroad as much as the financial situation allowed. For this purpose, military delegations were sent to examine the weapons in America and Europe. As a result of the examinations made by these delegations, it was decided to purchase the most suitable and high quality weapons together with their ammunition.

During the war, many different weapon models were used in the Ottoman army, and the most preferred ones were rifles such as Martini-Henry, Winchester, Schneider. The vast majority of these weapons were rifles from the American Civil War. With the developments in light

weapons technology, America found a market in states that were in search of technological innovation such as the Ottoman Empire. The cannon supplier of the Ottoman army in the 93 War was the Krupp Weapon Factory in Prussia. The War of 93 was the first war to use needle guns and rear-loading rifled guns. In addition, the war of 93 played an important role in the world recognition of the needle rifles used in the defense of Plevna.

The fact that the military needs of the Ottoman army were imported from abroad sometimes led to difficulties. There were occasional disruptions in the delivery of these orders to Europe and America to the Ottoman Empire. One of the reasons for these problems is that the Ottomans lacked the necessary means of transport to carry the weapons and ammunition purchased before and during the war to the fronts. In addition, due to the different diameters and models of the weapons, there were problems such as sending ammunition of different weapons to the fronts, some of the rifles were broken, the lack of animals necessary for the supply of weapons and ammunition, and the limited transportation network. One of the most important problems in the supply of military equipment and ammunition to the fronts was the lack of finance and resources. For this reason, he had problems with the payment of arms orders abroad.

Due to the poor financial situation of the Ottoman Empire, it had difficulties in paying the orders given to the American arms companies. This situation caused problems with the American Arms Factories in the supply of military supplies. The finances of the Ottoman Empire, which was defeated by the 93 War, which was the most troublesome period of Turkish-American commercial relations, were dragged into a deadlock. Especially with the American arms companies, there were disagreements about the payments. With the delay in the payment of the installments by the Ottoman Empire, the ferries prepared by the American arms companies for the shipment of weapons and ammunition were prevented from departing.

Due to the disputes with the American arms companies about the payments, the orders were delayed and this situation left the Ottoman army, which was fighting with the enemy on the fronts, in a very difficult situation. With the delay in the orders given to the USA by the Ottoman Empire, the military supply and subsistence could not be adequately supplied and it was insufficient to meet the needs of the soldiers. In fact, although the Ottoman army was sufficient in terms of equipment, weapons, ammunition and equipment, there were problems in the delivery and supply of these. The inability to adequately meet the military needs of the Ottoman army played an important role in the defeat of the Ottoman Empire in the 93 War. The Ottoman Empire, which could not receive the help it expected from England and France, was left alone in the 93 War. In addition to this political loneliness, problems such as conflicts in the army and desertion of untrained and untrained soldiers were experienced.

After the 93 War, the reason for the development of military and technological cooperation with Germany was Sultan II. Abdulhamid found Germany more reliable than other states. Thus, while relations with Germany developed on the other hand, all kinds of military needs of the Ottoman army began to be met from large German arms companies such as Krupp, Loewe and Mauser. In particular, Krupp became the main cannon supplier by becoming a monopoly in the Ottoman market over time. While weapons and ammunition were imported

from German arms factories, American weapons continued to be used. The use of Martini-Henry rifles purchased from America in the Ottoman army continued until World War I.